

Súd: Správny súd v Košiciach
Spisová značka: KE-5Sa/10/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7020200193
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tatiana Sabadošová
ECLI: ECLI:SK:SpSKE:2024:7020200193.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Tatiany Sabadošovej, a členov senátu JUDr. Ing. Lenky Figulovej a Mgr. Michala Magura, v právnej veci žalobcu: A. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XX, C., zastúpeného AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm s.r.o., so sídlom Kmeťova 26, Košice, IČO: 47 237 406, proti žalovanému: Okresný úrad Košice, odbor opravných prostriedkov, so sídlom Komenského 52, Košice, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-KE-OOP5-2020/016683-002 zo dňa 27.02.2020 takto

rozhodol:

- I. Žalobu zamietla.
- II. Účastníkom nepriznáva náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresný úrad Košice, odbor opravných prostriedkov (ďalej len žalovaný) rozhodnutím č. OU-KE-OOP5-2020/016685-002 zo dňa 27.02.2020 ako príslušný odvolací orgán podľa § 4 ods. 2 písm. d) zákona č. 180/2013 Z.z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v konaní o odvolaní účastníka správneho konania v tom čase mladistvého A. A., t.j. žalobcu, proti rozhodnutiu Mesta Košice (ďalej len správny orgán prvého stupňa resp. prvostupňový správny orgán) č. MK/A/2019/20745 zo dňa 27.11.2019 rozhodol tak, že podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Z.z. o správnom konaní (správny poriadok) odvolanie účastníka konania zastúpeného jeho zákonnou zástupkyňou C. A. zamietol a rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa potvrdil.

2. V odôvodnení rozhodnutia žalovaný konštatoval, že správny orgán prvého stupňa rozhodnutím č. MK/A/2019/20747 zo dňa 25.11.2019 rozhodol o uložení pokarhania žalobcovi za porušenie obmedzujúceho opatrenia podľa § 2 ods. 2 písm. a) zákona č. 219/1996 Z.z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a o zriaďovaní a prevádzke protialkoholických záchytných izieb v platnom znení (ďalej len zákon č. 219/1996 Z.z.), ktorého sa mal dopustiť tým, že dňa 16.09.2019 požil alkoholický nápoj pivo v prevádzke EURO PUB na Hlavnej ul. č. 96 v Košiciach a alkoholický nápoj víno zn. A. D. E. F. G. C. na adrese jeho prechodného pobytu. Požitie alkoholických nápojov potvrdil výsledok orientačnej dychovej skúšky na zistenie prítomnosti alkoholu v dychu žalobcu vykonanej hliadkou Mestskej polície Košice prostredníctvom prístroja AlcoQuant 6020 pod č. 2710, ktorej výsledok bol 0,37 mg/l (t.j. 0,77 promile). Svojím konaním žalobca naplnil skutkovú podstatu iného správneho deliktu podľa § 12 ods. 3 zákona č. 219/1996 Z.z..

3. Žalovaný ďalej v rozhodnutí uviedol, že Mestská polícia Košice listom č. MsP-8/2019/P-171 zo dňa 21.09.2019 odovzdala správne mu orgánu prvého stupňa, ako príslušnému orgánu na prejednanie správneho deliktu, vec s tým, že dňa 16.09.2019 o 17:30 hod. na H. F. I. X G. C. bolo hliadkou mestskej polície zistené konanie majúce znak správneho deliktu, ktorého sa mal dopustiť v tom čase

mladistvý účastník konania tak, že požil alkoholické nápoje, pričom orientačnou dychovou skúškou vykonanou pomocou prístroja Alco Quant 6020 č. 2710 bola v jeho dychu nameraná hodnota 0,37 mg/l, čo zodpovedá hodnote 0,77 promile alkoholu v krvi. Následne bol menovaný poučený o tom, že vec týkajúca sa požívania alkoholických nápojov mladistvou osobou bude odovzdaná príslušnému správneému orgánu a oznámená jeho zákonnému zástupcovi, t.j. matke C. A.. Listom zo dňa 03.10.2019 Mesto Košice oznámilo žalobcovi a jeho zákonnej zástupkyňi, že začalo správne konanie vo veci porušenie obmedzujúceho opatrenia podľa § 2 ods. 2 zákona č. 219/1993 Z.z. a upovedomilo ich o možnosti vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia, prípadne navrhnúť doplnenie.

4. Správny orgán zistil skutkový stav v predmetnej veci na základe týchto dôkazov: Správny delikt – odovzдание veci príslušnému orgánu č. MsP-8/2019/P-071, Záznam o podaní vysvetlenia zo dňa 16.09.2019, Záznam o zistení priestupku/iného správneho deliktu č. MsP-8/2019/P-1717, dôkazová dokumentácia Alkotestu č. 3020 por. č. 2710 zo dňa 16.09.2019, čas 17.58 hod., fotodokumentácia o kalibrácii prístroja AlcoQuant 6020, ktorým bola vykonaná dychová skúška dňa 16.09.2019 o 17.58 hod., Odpoveď mestskej polície zo dňa 25.10.2019 k žiadosti správneho orgánu o vyjadrenie sa k správneému deliktu – Úradný záznam hliadky, vyjadrenie žalobcu k veci zo dňa 22.10.2019 a zápisnica z ústneho pojednávania sp. zn. MK/A/2019/20745 zo dňa 13.11.2019.

5. Žalovaný ďalej v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že vykonaným dokazovaním bolo v predmetnej veci v rámci zisťovania skutkového stavu zistené, že počas objasňovania veci žalobca po zákonnom poučení za prítomnosti zákonnej zástupkyne do záznamu mestskej polície o podaní vysvetlenia k prejednávanej veci dňa 16.09.2019 uviedol, že okolo 13:00 hod. ukončil branné cvičenie a so spolužiakmi sa po spoločnom obede rozhodli, že oslávia narodeniny spolužiačky G. C.. Išli do EURO PUBu na Hlavnej ul. č. 96, kde si každý z nich dal po jednom veľkom pive, a na J. F. K. H. zakúpil litrovú fľašu vína zn. TOKAJ. Následne sa MHD presunuli do bytu ku žalobcovi na Aténskej ulici a víno vypili. Potom sa išli prejsť a zdržiavali sa na lúke v časti Sahara na Helsinskej ulici. Následne sa presúvali k zastávke, kde už boli kontrolovaní hliadkou Mestskej polície. Počas kontroly prišla ďalšia hliadka mestskej polície, ktorá ich podrobila dychovej skúške. Žalobca nafúkal 0,37 mg/l. Podľa úradného záznamu hliadky mestskej polície zo dňa 21.10.2019, v ktorom sú okrem iného uvedené podstatné skutkové okolnosti, mladistvá C. L. E. bola podopieraná ďalšími dvoma osobami, nakoľko jej motorika bola oslabená a vykazovala znaky vysokého štádia vplyvu návykovej látky. Prítomné osoby na dotaz hliadky uviedli, že nie je potrebné privolať rýchlu zdravotnú pomoc. Po vykonaní testov na prítomnosť alkoholu hliadka osoby stotožnila, každému ukázala a ústne oznámila nameranú hodnotu, hneď vykonala tlač dokladu a zapísala údaje osoby, u ktorej dychovú skúšku vykonala. Všetky mladistvé osoby sa dobrovoľne dostavili na Mestskú políciu Ťahanovce, kde boli odovzdané stálej službe a boli vyrozumení zákonní zástupcovia, aby sa dostavili na políciu. Podľa predmetného úradného záznamu príslušníci polície uviedli, že počas celej doby mladistvé osoby nefajčili, nepili, privolanie rýchlej zdravotnej pomoci odmietli a boli pod dohľadom pre prípad zhoršenia zdravotného stavu. Žalobca bol v správnom konaní právne zastúpený spoločnosťou AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm s.r.o. na základe plnomocenstva udeleného dňa 21.10.2019 matkou žalobcu. Právny zástupca vo svojom vyjadrení zo dňa 22.10.2019 namietal nezákonnosť postupu hliadky mestskej polície pri vykonaní dychovej skúšky, najmä neodôvodnené a nezákonné obmedzenie osobnej slobody mladistvých, porušenie práva na okamžitú právnu pomoc a nezákonnosť procesného postupu správneho orgánu v súvislosti so začatím a priebehom správneho konania.

6. Žalovaný v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia vyjadril názor, že správny orgán prvého stupňa vydal rozhodnutie č. MK/A/2019/20745 zo dňa 27.11.2019 pri dodržaní zákonom stanoveného procesného postupu a po dôslednom zistení a zdokumentovaní všetkých podkladov potrebných pre rozhodnutie vo veci. Proti tomuto rozhodnutiu podala dňa 19.12.2019 zákonná zástupkyňa účastníka konania opravný prostriedok označený ako „Sťažnosť voči rozhodnutiu správneho orgánu zo dňa 27.11.2019, Vaša zn.: MK/A/2019/20745,“ ktorý odvolací orgán posudzoval podľa jeho obsahu ako odvolanie voči rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa.

7. Právny zástupca žalobcu v odvolaní namietal nezákonnosť napadnutého rozhodnutia. Poukazoval na nezákonné obmedzenie osobnej slobody mladistvého, neumožnenie kontaktovať rodičov, nezákonnosť vykonania dychovej skúšky, výsluchu a celkového postupu správneho orgánu. Ďalej mal za to, že napadnuté rozhodnutie je v rozpore s dôkazmi, skutkovými okolnosťami a legislatívou, poukázal na porušenie zásad správneho trestania - konkrétne zásady in dubio pro reo. Nezákonnosť

uvedených skutočností namietali zákonní zástupcovia mladistvých obvinených z rovnakého deliktu už v konaní pred správnym orgánom. Ten sa však s námietkami nezaoberal, nevyhodnotil ich právne relevantným spôsobom, rozhodol arbitrárne a svojvoľne. Právny zástupca mal za to, že napadnuté rozhodnutie popiera základné práva dieťaťa garantované nielen Ústavou Slovenskej republiky, medzinárodnoprávnymi dohovormi - Dohovor právach dieťaťa, Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a je šikanózne aj voči rodičom. Opakovane poukazoval na analogické použitie zásad trestania trestných činov pri správnom trestaní, a tiež na „teóriu ovocia z otráveného stromu“. K poučeniu mladistvého a zákonnosti obmedzenia jeho osobnej slobody právny zástupca uviedol, že mladistvý nebol poučený o ďalšom postupe vo veci pred vykonaním dychovej skúšky, ani po jej vykonaní. Zdôraznil, že mladistvý bol vo veľkom strese a spolu s ďalšími obvinenými sa obával o spolužiačku C. L., ktorá bola v zlom zdravotnom stave, a ktorej spoločne pomáhali. Hliadka mestskej polície však na to nebrala ohľad, a bez akéhokoľvek poučenia pristúpila k vykonaniu dychovej skúšky a odvedeniu mladistvého na stanicu mestskej polície. Predmetom odvolania bola ďalej námietka týkajúca sa skutočnosti, že mladiství podozriví boli v čase od 17.30 minimálne do 18.11 hod. nezákonne obmedzení na slobode hliadkou mestskej polície, ktorá nemá zákonné oprávnenie na zadržanie osoby. Dychová skúška bola nezákonná, nakoľko v spise sa nenachádza dôkazová dokumentácia k alкотestu por. č. 2710, doklad o kalibrácii, a o metrologickej kontrole, a ani návod na použitie daného prístroja. Ďalej absentuje záznam o tom, ktorý konkrétny príslušník mestskej polície vykonal meranie, záznam o preverení podmienok pred samotným meraním (ako je dýchanie, fajčenie, opakovaná skúška, prestávky medzi meraniami), nie je uvedený typ a špecifikácia tlačiarne, na ktorej mal byť hneď vytlačený záznam z merania, mená členov hliadky, ktorí mladistvých zadržali a vykonal dychovú skúšku. Mladistvý výsledok dychovej skúšky nepodpísal, a jeho podpis bol doplnený neskôr. Okrem toho namietal, že predmetný spis nespĺňa základné zásady evidencie spisov, dôkazy a dokumenty nie sú očíslované a zoradené chronologicky, a nie je možné zistiť, kedy a kým bol konkrétny dôkaz založený do spisu. Spis je tak nepreskúmateľný a neobjektívny. Právny zástupca mladistvého považuje za pochybenie správneho orgánu aj skutočnosť, že nezaslal upovedomenie o začatí konania, ale len predvolanie. Predmetný procesný úkon tak nebol vykonaný. Mladistvému malo byť jasne a zrozumiteľne oznámené, zo spáchania akého správneho deliktu je podozrivý. K zákonnosti vykonania dychovej skúšky právny zástupca ďalej namietal, že nie je známe, na základe akých skutočností správny orgán dospel k tvrdeniu, že v konkrétnom prípade existovali objektívne informácie, fakty alebo skutočnosti, na základe ktorých podrobili mladistvého dychovej skúške. Opakovane uvádzal, že mladistvý bol v obrovskom strese, a v obavách o zdravie svojej spolužiačky Klaudie Etely, ktorá mala sťažené dýchanie a oslabenú motoriku. Hliadke mestskej polície pri príjazde boli tieto skutočnosti zrejmé, no napriek tomu neprivolala zdravotnú pomoc, a vážnosť celej situácie ignorovala. Počas obmedzenia osobnej slobody sa zdravotný stav uvedenej mladistvej natoľko zhoršoval, že matka ďalšej mladistvej JUDr. Wagshalová zvažovala privolanie rýchlej zdravotnej pomoci. Preto nebolo možno objektívne tvrdiť, že mladistvý je pod vplyvom alkoholu a je nevyhnutné podrobiť ho dychovej skúške. Hliadka mestskej polície tak postupovala nezákonne a v rozpore s právami mladistvého, nakoľko každé dieťa zbavené slobody má právo na okamžitý prístup k právnej a inej pomoci. Právny zástupca mladistvého považuje výsledok dychovej skúšky za nezákonný dôkaz aj z dôvodu, že nedošlo k uisteniu, či testovaná osoba tesne pred začatím merania nefajčila, ďalej nebola dodržaná doba čakania najmenej 15 minút po požití posledného alkoholu, a absentovalo pokojné dýchanie mladistvého, ktorý bol v strese. Dychová skúška nebola opakovaná a nebola ani dodržaná doba čakania medzi jednotlivými intervalmi. Na základe uvedeného právny zástupca mal za to, že k objasňovaniu správneho deliktu došlo za podmienok, kedy deti boli bez poskytnutia pomoci a bez poučenia vypočúvané na bližšie okolnosti spáchania deliktu, z ktorého boli podozrivé. Priznanie sa k požití alkoholu bolo vynútené, pod vplyvom obrovského stresu, strachu a vyčerpanosti, v snahe dostať sa domov po hodinách obmedzenia osobnej slobody. Preto nemožno na toto priznanie prihliadať. Záznam o zistení priestupku/správneho deliktu považuje právny zástupca mladistvého za nezákonný dôkaz, spochybňuje jeho obsah a má za to, že správny orgán sa vo svojom rozhodnutí vôbec s touto námietkou nevysporiadal. Záverom zdôraznil, že v predmetnom prípade boli porušené zásady správneho trestania, samotné priznanie mladistvého nepostačuje, a namietané skutočnosti je potrebné objektivizovať ďalšími dôkazmi. Napadnuté rozhodnutie je prejavom svojvoľe, nesprávnej interpretácie právnej normy, pričom absentuje racionálna argumentácia a objektívne nezávislé skúmanie súvisiacich skutočností a dôkazov. Správny orgán svojím rozhodnutím porušil práva mladistvého vyplývajúce z Ústavy SR a z medzinárodných dohovorov. V predmetnom prípade nebolo jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázané spáchanie správneho deliktu podľa § 2 ods. 2 zákona č. 219/1996 Z.z. mladistvým a pokarhanie mu

bolo uložené neoprávnené. Právny zástupca preto navrhol, aby odvolací orgán napadnuté rozhodnutie podľa § 59 ods. 2 Zákona o správnom konaní zrušil.

8. V odvolacom konaní žalovaný zhodnotil postup správneho orgánu prvého stupňa a dospel k záveru, že uplatnené odvolacie námietky nie sú dôvodné. Uviedol analógiu správneho trestania s trestným postihom za trestné činy, ktorú je možné v správnom práve používať len veľmi obozretne, s ohľadom na osobitosti konkrétneho správneho konania. Pojmy ako zaistenie, obmedzenie osobnej slobody, podozrivý a obvinený nie je možné svojvoľne a účelovo zamieňať s inými inštitútmi. Na konanie podľa zákona č. 219/1996 Z.z. sa nevzťahuje zákon o priestupkoch ani subsidiárne. Zákon č. 219/1996 Z.z. nepoužíva pojmy podozrivý, obvinený, nepozná priťažujúce ani poľahčujúce okolnosti, či liberačné dôvody viažuce sa k uloženiu pokarhania podľa ust. § 12 ods. 3, ale uloženie sankcie je obligatórne. V správnom konaní musia byť dodržané všetky zákonné práva účastníkov konania, a musí byť dodržaná zásada „in dubio pro reo“. Podľa žalovaného nemá právny význam a reálny vplyv na práva skutočnosť, či prvý procesný úkon správneho orgánu voči účastníkom konania je označený ako oznámenie alebo upovedomenie, pretože obsah a účel týchto procesných úkonov a ich právny význam je v plnej miere zachovaný aj pri nepresnom označení.

9. K meritu veci odvolací orgán uviedol, že z ust. § 5 ods. 1 a 2 zákona č. 219/1996 Z.z. vyplýva, že policajný orgán, ktorým je aj mestská polícia, je oprávnený vyzvať mladistvé osoby na vyšetrenie na zistenie alkoholu alebo iných návykových látok vtedy, ak je dôvodné podozrenie, že došlo k porušeniu zákazu stanoveného v ust. § 2 ods. 2 uvedeného zákona. Právny zástupca mladistvého v podanom odvolaní spochybnil existenciu dôvodného podozrenia. V napadnutom rozhodnutí je existencia dôvodného podozrenia jasne vysvetlená a odvolací orgán sa s týmto odôvodnením stotožnil. V úradnom zázname mestskej polície zo dňa 21.10.2019, ako aj vo vyjadreniach právneho zástupcu mladistvého je zhodne uvedené, že motorika jednej mladistvej bola značne oslabená. Z predmetného úradného záznamu je zrejmé, že oznamovateľovi a aj členom hliadky mestskej polície bolo na prvý pohľad zjavné, že aj ostatní mladiství boli pod vplyvom alkoholu alebo inej návykovej látky. Všetky následné úkony mestskej polície potvrdzujú správnosť úsudku hliadky (najmä výsledok dychovej skúšky a podanie vysvetlenia). Tvrdenie o práve na okamžitú právnu pomoc pri vykonávaní dychovej skúšky nie je dôvodné. Mladistvé osoby sú deliktuálne spôsobilé. Nie je žiaden dôvod domnievať sa, že by mladiství, študenti gymnázia, nechápali zmysel a účel vykonaných úkonov. Ust. § 5 ods. 2 zákona č. 219/1996 Z.z. výslovne stanovuje oprávnenie policajného orgánu vyzvať mladistvých, u ktorých je dôvodné podozrenie, že porušili zákaz požitia alkoholu, aby sa podrobili vyšetreniu na zistenie alkoholu alebo iných návykových látok a súčasne ust. § 2 ods. 2 písm. b) zákona č. 239/1996 Z.z. stanovuje povinnosť mladistvých podrobiť sa takémuto vyšetreniu, pričom výslovne neuvádza, že policajný orgán je oprávnený tento úkon vykonať iba za prítomnosti zákonného či právneho zástupcu mladistvého.

10. K priebehu samotnej dychovej skúšky a k nasledujúcim úkonom mestskej polície, ktoré sú spochybňované (poučenie mladistvých pred vykonaním dychovej skúšky, ukázanie výsledku dychovej skúšky, dodržanie návodu na použitie prístroja, kto a kedy vytlačil výsledok skúšky na tlačiarňu, kedy bol podpísaný, a iné) žalovaný uviedol, že nie je oprávnený spochybňovať výsledky úkonov mestskej polície, pretože nie je vecne príslušný na preskúmanie jej postupu. Priebeh úkonov právny zástupca nedôvodne spochybňuje, nakoľko pri nich nebol prítomný, a preto nemôže presne vedieť aký mali priebeh, a nemôže tak svoje tvrdenia preukázať. Tieto úkony sú neopakovateľné, podľa žalovaného sú riadne zdokumentované, a preto tvrdenia právneho zástupcu mladistvého sú účelové a nepreukázateľné. K tvrdeniu, že nebol dodržaný postup, ktorý je potrebné zachovať pri vykonaní dychovej skúšky, aby nedošlo k skresleniu výsledkov po požití posledného alkoholu žalovaný uviedol, že dodržanie minimálnej doby čakania je jasne a nepochybne preukázané tým, že zdokumentovaný čas príchodu hliadky mestskej polície je o 17.30 hod. a zdokumentovaný čas dychovej skúšky prvého mladistvého je 17.58 hod., čo je viac ako 15 minút, a je preto logické, že počas prítomnosti hliadky mladiství nepoživali žiadny alkohol a nefajčili. Z uvedeného dôvodu aj túto námietku žalovaný považuje za účelovú. Žalovaný zdôraznil, že predmetné úkony nie sú inštitútmi zaistenia a obmedzenia osobnej slobody, ak posledná dychová skúška bola vykonaná o 18.11 hod. a o 19.22 hod.

11. K podanému vysvetleniu žalovaný poukázal na skutočnosť, že tento úkon bol vykonaný za prítomnosti zákonnej zástupkyne mladistvého, ktorá ho podpísala bez akýchkoľvek výhrad, a prejavila tak súhlas s jeho obsahom. Učinili tak aj zákonní zástupcovia ostatných podozrivých. V prípade, ak by zákonní zástupcovia mali pochybnosti o skutočnostiach, ktoré uviedli mladiství pri podaní vysvetlenia,

tak by tieto vysvetlenia nepodpísali, resp. by pri vykonaní tohto úkonu prípadne v priebehu správneho konania uviedli výhrady. Aj z týchto okolností je zrejmé, že u mladistvých bolo aj pri podaní vysvetlenia evidentné, že alkohol požili. Žalovaný opätovne zdôraznil, že pre rozhodnutie vo veci nie je rozhodujúca konkrétna hodnota nameranej hladiny alkoholu, ale rozhodujúce je, že výsledok dychovej skúšky bol pozitívny.

12. K námietke týkajúcej sa zlého zdravotného stavu jednej z mladistvých a neprivolania zdravotnej pomoci mestskou políciou žalovaný uviedol, že opísané zdravotné ťažkosti (oslabená motorika, sťažené dýchanie, tráviace ťažkosti) sú obvyklými prejavmi požitia alkoholu. Zároveň poukázal na skutočnosť, že matka jednej z podozrivých síce uvažovala nad privolaním pomoci, ale po zvážení tak neurobila. Z podaní právneho zástupcu nevyplýva, že by po odchode zo stanice mestskej polície bola mladistvá lekársky ošetrovaná. Aj tieto okolnosti objektivizujú záver správneho orgánu v predmetnej veci, na ktorom je založené napadnuté rozhodnutie.

13. Podanie vysvetlenia podľa žalovaného nie je možné považovať za priznanie. Vysvetlenia jednotlivých mladistvých sú obsahovo zhodné, presne sa v nich uvádza, aký alkohol a kde požili, a aký bol výsledok ich dychovej skúšky. Podané vysvetlenia sú v súlade s ostatnými vykonanými dôkazmi, a to s výsledkami dychovej skúšky, so záznamom mestskej polície o zistení priestupku/správneho deliktu zo dňa 16.09.2019, a tiež v súlade s úradným záznamom hliadky mestskej polície zo dňa 21.10.2019 podaným na základe žiadosti správneho orgánu o vyjadrenie k veci.

14. Vychádzajúc z uvedeného žalovaný dospel k záveru, že zistený skutkový stav bez akýchkoľvek pochybností preukazuje, že boli naplnené dôvody pre uloženie pokarhania žalobcovi pre porušenie obmedzujúceho opatrenia podľa § 2 ods. 2 písm. a) zákona č. 219/1996 Z.z.. Napadnuté rozhodnutie vychádza zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci, vykonané dôkazy boli posúdené jednotlivo aj vo vzájomných súvislostiach a náležite vyhodnotené, právne posúdenie veci je jasne vysvetlené. Správny orgán sa presvedčivo vysporiadal s uplatnenými námietkami. Žalovaný má za to, že podané odvolanie obsahuje námietky spochybňujúce zákonnosť dôkazov a vedenia konania v snahe zbaviť sa zodpovednosti za správny delikt, pričom sa nezaobera meritom veci, t.j. zistením, že mladiství boli pod vplyvom alkoholu. Záverom zdôraznil, že v konaní o porušení obmedzujúceho opatrenia podľa § 2 ods. 2 písm. a) zákona č. 219/1996 Z.z. sa posudzuje konanie mladistvých, ktoré ohrozuje ich zdravý telesný i morálny vývin. Sú to vážne, právnym poriadkom chránené hodnoty, a preto nie je prípustné, aby účelové a nepodložené spochybňovanie procesného postupu konajúcich orgánov bolo dôležitejšie a závažnejšie, ako materiálna pravda v predmetnej veci.

15. Žalobca sa správnou žalobou zo dňa 12.03.2020 doručenou Krajskému súdu v Košiciach ako správne mu súdu (ďalej ako pôvodný správny súd) toho istého dňa, domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného OU-KE-OOP5-2020/016685-002 zo dňa 27.02.2020, žiadal, aby súd uvedené rozhodnutie žalovaného ako aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa č. MK/A/2019/20745 zo dňa 27.11.2019 podľa § 191 ods. 1 písm. b) zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len SSP) zrušil a vec vrátil správne mu orgánu na ďalšie konanie.

16. Žalobca žalobcu odôvodnil tým, že rozhodnutie v odvolacom konaní vydal orgán, ktorý na to nebol zo zákona oprávnený. S poukazom na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (rozhodnutie zo dňa 10.10.2011 sp. zn. 5Rks/2/2011, uznesenie zo dňa 22.03.2012 sp. zn. 8Rks/1/2012, uznesenie zo dňa 17.12.2013 sp. zn. 5Sžo/47/2013, a iné) má za to, že správne mu orgánom príslušným na rozhodnutie o odvolaní voči rozhodnutie obce o uložení sankcie za iný správny delikt podľa zákona č. 219/1996 Z.z. je Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky.

17. Žalobca ďalej namietal, že žalovaný pri rozhodovaní vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov, zistenie skutkového stavu orgánov verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci a skutkový stav, ktorý vzal orgán verejnej správy za základ napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia je v rozpore s administratívnymi spismi alebo v nich nemá oporu (§ 191 ods. 1 písm. c), d), e) a f) SSP). Ďalej namietal, že boli porušené ustanovenia o konaní pred orgánom verejnej správy, čo malo za následok vydanie nezákonného rozhodnutia alebo opatrenia vo veci samej (§ 191 ods. 1 písm. g) SSP).

18. Žalobca v správnej žalobe poukázal na dôvody nezákonnosti rozhodnutia uvedené a podrobne odôvodnené v sťažnosti podanej proti rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa. Opätovne zdôraznil, že žalovaný sa nevysporiadal s námietkami týkajúcimi sa procesného postupu a nezákonnosti vedenia správneho konania, rozhodnutie preto považuje za nepodložené, nezrozumiteľné a tendenčne smerované tak proti žalobcovi, ako aj proti jeho zákonnej zástupkyňi.

19. Žalovaný v písomnom vyjadrení k správnej žalobe zo dňa 23.07.2020 naďalej trval na dôvodoch uvedených v odôvodnení napadnutého rozhodnutia a navrhol, aby súd žalobu zamietol.

20. Žalobca v replike zo dňa 30.07.2020 k vyjadreniu žalovaného ako aj vo vyjadrení zo dňa 31.01.2024 a 15.02.2024 zotrval na svojich predchádzajúcich vyjadreniach.

21. Žalovaný v duplike zo dňa 02.09.2020 uviedol, že nesúhlasí s dôvodmi uvádzanými žalobcom, zopakoval argumentáciu uvedenú v preskúvanom rozhodnutí, na ktorej trval v celom rozsahu. Vo vyjadrení zo dňa 29.01.2024 poukázal na rozhodnutia správneho súdu v konaniach týkajúcich sa skutkovo totožných vecí (sp. zn. 1Sa/14/2020, 6Sa/9/2020, 6Sa/53/2020).

22. Súd na základe návrhu žalobcu v správnej žalobe uznesením zo dňa 21.01.2022 sp. zn. 5Sa/10/2020 zo dňa 15.07.2021 nepriznal podľa § 185 písm. a) SSP správnej žalobe zo dňa 12.03.2020 odkladný účinok.

23. S účinnosťou od 01.06.2023 začal svoju činnosť Správny súd v Košiciach (ďalej aj správny súd alebo súd). V súlade s § 3 ods. 3 písm. c) zákona č. 151/2022 Z.z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, výkon súdnictva prešiel z Krajského súdu v Košiciach a z Krajského súdu v Prešove na Správny súd v Košiciach vo všetkých veciach, v ktorých je od 01.06.2023 daná právomoc správnych súdov. Od 01.06.2023 je teda na konanie v predmetnej veci príslušný Správny súd v Košiciach.

24. Správny súd v Košiciach v konaní podľa § 177 SSP, posudzujúc správnu žalobcu vo veciach správneho trestania podľa § 194 a nasl. SSP, po oboznámení sa s obsahom rozhodnutí správneho orgánu prvého stupňa ako aj odvolacieho orgánu, a úplným administratívnymi spismi správnych orgánov dospel k záveru, že rozhodnutia administratívneho orgánu sú zákonné a vecne správne a žalobcom uplatnené žalobné dôvody nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť týchto rozhodnutí. Súd nariadil vo veci pojednávanie (v súlade s § 107 ods. 1 písm. a) SSP), na ktorom dňa 23.05.2024 vyhlásil rozsudok, ktorým žalobu procesným postupom podľa § 190 SSP ako nedôvodnú zamietol a účastníkom právo na náhradu trov konania nepriznal. Riadne predvolaní účastníci konania a právny zástupca žalobcu sa na pojednávanie nedostavili, svoju neúčast' ospravedlnili a súhlasili s konaním v ich neprítomnosti. Súd preto prejednal a rozhodol vec v ich neprítomnosti podľa § 114 SSP.

25. Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní (čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky); ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím, či postupom orgánu verejnej správy ukrátená dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie alebo bude účastníkom konania s rovnakými právami ako ten, o koho práva v konaní ide.

26. Úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť orgánov verejnej správy pri zisťovaní skutkového stavu. Jeho úlohou je preskúmať ich rozhodnutia, či príslušné orgány verejnej správy pri riešení konkrétnych otázok, vymedzených žalobou, rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy. Úlohou súdu je posudzovať, či si orgán verejnej správy zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie obsahovalo zákonom predpísané náležitosti; teda, či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi, ako aj procesnoprávnymi predpismi. V rámci správneho prieskumu, súd skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.. Zákonnosť rozhodnutia je podmienená zákonnosťou postupu orgánu verejnej správy predchádzajúceho vydaniu rozhodnutia (záver NS SR sp. zn. 2 Sžo32/2014).

27. Podľa § 2 ods. 1, 2 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

28. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmavajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

29. Podľa § 177 ods. 1 SSP, správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

30. Podľa § 194 ods. 1 SSP, správnym trestaním sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie orgánov verejnej správy o priestupku, správnom delikte alebo o sankcii za iné podobné protiprávne konanie.

31. Podľa § 194 ods. 2 SSP, ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konanie vo veciach správneho trestania ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.

32. Podľa § 195 ods. 1 SSP, správny súd nie je vo veciach správneho trestania viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak

a) zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci alebo skutkový stav, ktorý vzal orgán verejnej správy za základ napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia, je v rozpore s administratívnymi spismi alebo v nich nemá oporu,

b) ide o skúmanie otázky zániku zodpovednosti za priestupok, uplynutia prekluzívnej lehoty alebo premičacej lehoty, v ktorej bolo možné vyvodiť zodpovednosť za iný správny delikt alebo za iné podobné protiprávne konanie,

c) ide o základné zásady trestného konania podľa Trestného poriadku, ktoré je potrebné použiť na správne trestanie,

d) ide o dodržanie zásad ukladania trestov podľa Trestného zákona, ktoré je potrebné použiť aj na ukladanie sankcií v rámci správneho trestania,

e) ide o skúmanie, či uložený druh sankcie a jej výška nevybočili z rozsahu správnej úvahy orgánu verejnej správy.

33. Podľa § 197 SSP, správny súd vychádza zo skutkového stavu zisteného orgánom verejnej správy, môže doplniť dokazovanie vykonaný orgánom verejnej správy, a to aj na návrh účastníka konania, ktorým však nie je viazaný.

34. Podľa § 198 ods. 1 SSP, správny súd môže na základe výsledkov ním vykonaného dokazovania na návrh žalobcu rozsudkom

a) zmeniť druh alebo výšku sankcie, aj keď orgán verejnej správy pri jej uložení nevybočil zo zákonného rámca správnej úvahy, ak táto sankcia je neprimeraná povahe skutku alebo by mala pre žalobcu likvidačný charakter,

b) upustiť od uloženia sankcie, ak účel správneho trestania možno dosiahnuť aj samotným prejednaním veci.

35. Podľa § 198 ods. 2 SSP, správny súd môže podľa odseku 1 rozhodnúť len tak, ako mohol podľa osobitného predpisu rozhodnúť orgán verejnej správy.

36. Podľa § 198 ods. 3 SSP, ak je žalobcom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá bola postihnutá napadnutým rozhodnutím alebo opatrením orgánu verejnej správy, nemôže byť správnym súdom rozhodnuté podľa odseku 1 v jej neprospech.

37. Podľa § 135 ods. 1 SSP, na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy.

38. Podľa § 2 ods. 2 písm. a) zákona č. 219/1996 Z.z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a o zriaďovaní a prevádzke protialkoholických záchytných izieb v znení neskorších predpisov, osoby maloleté do 15 rokov a osoby mladistvé do 18 rokov nesmú požívať alkoholické nápoje alebo iné návykové látky.

39. Podľa § 4 ods. 2 písm. d) zákona č. 180/2013 Z.z. o organizácii miestnej štátnej správy v znení neskorších predpisov, okresný úrad v sídle kraja okrem pôsobnosti podľa ods. 1, 5 a 6 je odvolacím orgánom vo veciach, v ktorých v správnom konaní v prvom stupni rozhoduje obec, ktorá sa nachádza v jeho územnom obvode, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

40. Podľa § 5 ods. 1) zákona č. 219/1996 Z.z., príslušníci Policajného zboru, Vojenskej polície, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky, Zboru ozbrojenej ochrany letísk a zamestnanci obecnej a mestskej polície (ďalej len policajný orgán) sú oprávnení v rámci svojej pôsobnosti vyzvať osoby uvedené v § 4 ods. 1 na vyšetrenie na zistenie alkoholu alebo iných návykových látok.

41. Podľa § 5 ods. 2 zákona č. 219/1996 Z.z., policajný orgán je oprávnený vyzvať na vyšetrenie podľa odseku 1 aj iné osoby, ako sú uvedené v § 4 ods. 1, a to vtedy, ak je dôvodné podozrenie, že spôsobili sebe alebo inému ujmu na zdraví v súvislosti s požitím alkoholických nápojov alebo iných návykových látok. Policajný orgán je oprávnený vyzvať na vyšetrenie podľa odseku 1 aj osoby uvedené v § 2 ods. 2, ak je dôvodné podozrenie, že došlo k porušeniu zákazu v § 2 ods. 2.

42. Podľa § 12 ods. 3 zákona č. 219/1996 Z.z., za porušenie zákazu v § 2 ods. 2 mladistvou osobou do 18 rokov uloží jej obec pokarhanie. V odôvodnených prípadoch uloží aj zákaz navštevovať verejne prístupné miesta a miestnosti, v ktorých sa podávajú alkoholické nápoje.

43. Podľa § 12 ods. 5 zákona č. 219/1996 Z.z., na rozhodovanie o pokutách a na ukladanie sankcií podľa odseku 3 sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní; miestne príslušná je obec podľa trvalého pobytu maloletého alebo mladistvého.

44. Podľa § 46 zákona o správnom konaní (Správny poriadok), rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán nato príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

45. Podľa § 47 ods. 3 Správneho poriadku, v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom pre rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

46. Podľa § 3 ods. 1 zákona o sťažnostiach, sťažnosť je podanie fyzickej osoby alebo právnickej osoby (ďalej len sťažovateľ), ktorým sa domáha ochrany svojich práv alebo právom chránených záujmov, o ktorých sa domnieva, že boli porušené činnosťou alebo nečinnosťou (ďalej len činnosť) orgánu verejnej správy, poukazuje na konkrétne nedostatky, najmä na porušenie právnych predpisov, ktorých odstránenie je v pôsobnosti orgánu verejnej správy. Podľa § 3 ods. 2, podanie sa posudzuje podľa obsahu.

47. Podľa § 4 ods. 1 písm. d) zákona o sťažnostiach, sťažnosťou podľa tohto zákona nie je podanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy vydanému v konaní podľa osobitného predpisu. Osobitným predpisom je napr. zákon o správnom konaní.

48. Podľa § 4 ods. 5 zákona o sťažnostiach, podanie podľa odseku 1 písm. d), z ktorého je zrejmé, že smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nie je právoplatné, orgán verejnej správy vybaví podľa osobitného predpisu. Ak na vybavenie podania podľa odseku 1 písm. d) nie je orgán verejnej správy príslušný, postúpi takéto podanie do piatich pracovných dní od jeho doručenia orgánu, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal, o čom upovedomí toho, kto podanie podal.

49. Podľa § 25 ods. 4 zákona o sťažnostiach, ak nie je v tomto zákone ustanovené inak, na postup orgánu verejnej správy pri vybavovaní sťažností sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.

50. Z obsahu pripojeného úplného administratívneho spisu žalovaného správny súd zistil, že Mesto Košice - Mestská polícia Košice zaslala Magistrátu mesta Košice, oddeleniu právneho a majetkovému, referátu právneho a legislatívnemu písomné podanie označené ako „Správny delikt - odovzdanie vecí príslušnému orgánu“ zo dňa 21.09.2019, z ktorého vyplýva, že v tom čase mladistvý žalobca sa dňa 16.09.2019 v čase o 18:00 hod. na ulici Helsinskej č. 3 v Košiciach dopustil konania majúceho znak správneho deliktu, a to tým, že požil alkoholický nápoj, kde orientačnou dychovou skúškou pomocou prístroja AlcoQuant mu bola nameraná hodnota alkoholu 0,37 mg/l a zároveň bol poučený, že vec bude odovzdaná na ďalšie riešenie správnomu orgánu a oznámená jeho zákonnému zástupcovi. Vykonaným dokazovaním bolo ďalej zistené, že čin napĺňa skutkovú podstatu iného správneho deliktu podľa § 2 ods. 2 písm. a), b) zákona č. 219/1996 Z.z.. Na základe týchto skutočností v zmysle ustanovenia § 60 ods. 3 písm. c) zákona o priestupkoch bola vec odovzdaná správnomu orgánu na vybavenie. Správny orgán vydal oznámenie o začatí správneho konania, na ktoré reagoval účastník konania prostredníctvom právneho zástupcu. Namietal porušenie práv maloletého účastníčka konania, nezákonné obmedzenie jeho osobnej slobody, ako aj odmietnutie práva na okamžitú právnu pomoc. Nesúhlasil s výsledkom dychovej skúšky na prítomnosť alkoholu v krvi. Pred správnym orgánom bolo vykonané ústne pojednávanie, na ktorom žalobca ako účastník konania vypovedal. Následne správny orgán prvého stupňa príslušný na rozhodovanie podľa § 12 ods. 5 zákona č. 219/1996 Z.z. účastníkovi konania uložil pokarhanie za porušenie ust. § 2 ods. 2 písm. a) uvedeného zákona, tak ako je skutkovo vymedzené v ods. 2. odôvodnenia rozsudku. Žalobca svojím konaním naplnil skutkovú podstatu iného správneho deliktu podľa § 12 ods. 3 zákona č. 219/1996 Z.z.. Po riadnom podaní odvolania proti rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa ako príslušný odvolací orgán podľa § 4 ods. 2 písm. d) zákona o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v odvolacom konaní rozhodoval žalovaný, ktorý odvolanie účastníka konania zamietol a rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa potvrdil.

51. Žalobca vo svojej žalobe namietal nedostatok právomoci odvolacieho správneho orgánu (§ 191 ods. 1 písm. b) SSP), ktoré spôsobuje nezákonnosť rozhodnutia žalovaného. Podľa žalobcu v konaní podľa zákona č. 219/1996 Z.z. odvolacím správnym orgánom v konaní o odvolaní proti rozhodnutiu obce je podľa žalobcu Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, a nie Okresný úrad Košice, odbor opravných prostriedkov. Správny súd sa však s uvedeným žalobným dôvodom nestotožnil.

XX. Pri posúdení uvedenej rozhodujúcej žalobnej námietky správny súd vychádzal z rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31.07.2023 sp. zn. 2Stk/10/2022 v právnej veci žalobkyne C. L. E. proti žalovanému Okresnému úradu Košice, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-KE-OOP5-2020/016684-002 zo dňa 26.02.2020, vedenom na tunajšom správnom súde pod sp. zn. KE-1Sa/14/2020. Predmetná vec je skutkovo totožná s prejednanou vecou sp. zn. KE-5Sa/10/2020.

53. Podľa § 27 ods. 1 zákona č. 180/2013 Z.z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ak obec rozhoduje v správnom konaní v prvom stupni, odvolací orgán ustanovuje osobitný predpis.

54. Podľa § 4 ods. 2 písm. d) zákona č. 180/2013 Z.z. okresný úrad v sídle kraja okrem pôsobnosti podľa ods. 1, 5 a 6 je odvolacím orgánom vo veciach, v ktorých v správnom konaní v prvom stupni rozhoduje obec, ktorá sa nachádza v jeho územnom obvode, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

55. Najvyšší správny súd SR v uvedenom rozsudku zo dňa 31.07.2023 sp. zn. 2Stk/10/2022 poukázal na ust. § 12 ods. 5 zákona č. 219/1996 Z.z., podľa ktorého na rozhodovanie o pokutách a na ukladanie sankcií podľa odseku 3 sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní; miestne príslušná je obec podľa trvalého pobytu maloletého alebo mladistvého. Týmto všeobecným predpisom o správnom konaní je zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“). Podľa § 53 Správneho poriadku proti rozhodnutiu správneho orgánu má účastník konania právo podať odvolanie, pokiaľ zákon neustanovuje inak alebo pokiaľ sa účastník konania odvolania písomne alebo ústne do zápisnice nevzdal.

56. Dňa 01.07.2016 nadobudol účinnosť Správny súdny poriadok, ktorým je upravené súdne konanie pred správnym súdom. Spolu so zavedením procesnoprávnej úpravy konaní pred správnymi súdmi bol prijatý aj zákon č. 125/2016 Z.z. o niektorých opatreniach súvisiacich s prijatím Civilného sporového poriadku, Civilného mimosporového poriadku a Správneho súdneho poriadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

57. Zákonom č. 125/2016 Z.z. s účinnosťou od 01.01.2017 došlo aj k zmene a doplneniu zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, tak, že v zmysle § 27 ods. 1 zákona, ak obec rozhoduje v správnom konaní v prvom stupni, odvolací orgán ustanovuje osobitný predpis. Týmto osobitným predpisom je zákon č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Poznámka, týkajúca sa tohto novelizovaného ustanovenia pod bodom 18ba, odkazuje na ustanovenie 4 ods. 2 písm. d) zákona č. 180/2013 Z.z. podľa ktorého, okresný úrad v sídle kraja okrem pôsobnosti podľa ods. 1, 5 a 6 je odvolacím orgánom vo veciach, v ktorých v správnom konaní v prvom stupni rozhoduje obec, ktorá sa nachádza v jeho územnom obvode, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Zákon č. 219/1996 Z. z. neobsahuje zákonné ustanovenie, ktorý by odvolací orgán ustanovilo inak ako zákon č. 180/2013 Z. z.

58. Najvyšší správny súd SR považoval za dôležité zdôrazniť, že po novele zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, konkrétne jeho ustanovenia § 27 zákonodarca už nerozlišuje medzi rozhodovaním obce pri výkone samosprávy alebo pri prenesenom výkone štátnej správy. Vyplýva to z dôvodovej správy k uvedenému ustanoveniu, v ktorej sa uvádza: „Predmetné ustanovenie sa zosúladuje vzhľadom na vykonanú úpravu § 27, kde sa už nerozlišuje medzi rozhodovaním obce pri výkone samosprávy alebo pri prenesenom výkone štátnej správy.“

59. Z uvedeného dôvodu právny názor správneho súdu vyjadrený v rozsudku Krajského súdu v Košiciach č.k. KE-1Sa/14/2020-97 zo dňa 17.01.2022, ktorý vychádzal z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR pred prijatou zmenou právneho predpisu (zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení), ktorý vychádzal z toho, že zákonodarca u obce rozlišoval medzi preneseným výkonom pôsobnosti štátnej správy a výkonom samosprávnej pôsobnosti obce, nie je možné podľa kasačného súdu na uvedený prípad aplikovať.

60. K ostatným žalobným námietkam vzneseným žalobcom v správnej žalobe, tak ako sú uvedené v ods. 12. odôvodnenia tohto rozsudku, správny súd uvádza, že žalovaný správny orgán, poukazujúc cit. ustanovenia zákona č. 219/1996 Z.z. mal za preukázané, že postup mestskej polície bol v súlade s ustanoveniami uvedeného zákona. Nesporne a preukázateľne bolo zistené porušenie zákazu používania alkoholických nápojov mladistvými osobami, dôsledkom čoho bolo uloženie pokarhania dotknutým osobám príslušným správnym orgánom. Postup policajného orgánu ako aj správneho orgánu a deliktálna spôsobilosť osôb mladších ako 18 rokov vyplýva výslovne z dikcie zákona. Podľa § 2 ods. 2 uvedeného zákona, osoby maloleté do 15 rokov ako aj mladistvé do 18 rokov nesmú požívať alkoholické nápoje alebo iné návykové látky. V prípade dôvodného podozrenia z porušenia zákazu sú povinné podrobiť sa orientačnej dychovej skúške alebo priamo vyšetrením testovacím prístrojom na skúmanie omamných a psychotropných látok (§ 5 ods. 2). V tejto súvislosti súd zdôrazňuje, že priamo Zákon o Meste Košice č. 401/1990 Zb. (§ 11 ods. 3) oprávňuje primátora v právom chránených oblastiach a záujmoch uložiť povinnosti fyzickým a právnickým osobám v oblasti verejnej správy a umožňuje príslušnému zamestnancovi J. C. postupovať pri zabezpečovaní úloh na tomto úseku. Na základe toho polícia vykonávajúcu svoju kompetenciu z hľadiska poverenia primátora mesta podľa zákona o Meste Košice ako aj zákona o Mestskej polícii využila svoje oprávnenia, vykonala test požívania alkoholických nápojov u mladistvých osôb, a zistila tak protiprávne požívanie alkoholických nápojov u žalobcu. V tejto súvislosti súd zdôrazňuje, že za obmedzenie osobnej slobody nie je možné považovať, ak mladistvý na výzvu mestskej polície nasleduje úradnú osobu (policajta), ktorá vykonáva svoje zákonom dané právomoci za účelom prešetrenia protiprávneho konania a vykonania neodkladných procesných úkonov.

61. Správny súd poukazuje na výpoveď žalobcu, z ktorej jednoznačne vyplýva popis rozhodujúcich skutočností, ktoré nastali dňa 16.09.2019 ako aj jeho priznanie sa k požívaniu alkoholických nápojov. Pokiaľ ide o procesné pochybenia, ktoré žalobca uviedol v odvolaní a naznačil v správnej žalobe, správny súd je toho názoru, že priame aplikovanie ust. Zák. č. 219/1996 Z.z. u osôb na ktoré sa vzťahuje zákaz požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok, ako aj uloženie povinnosti podrobiť

sa orientačnej dychovej skúške a orientačnému vyšetreniu, je dané na základe vyššie uvedeného zákonného oprávnenia primátora poveriť príslušný orgán vykonaním dychovej skúšky na prítomnosť týchto látok v organizme maloletých mladistvých.

62. Žalobca proti prvostupňovému rozhodnutiu podal odvolanie, v ktorom namietal nezákonné obmedzenie osobnej slobody, neprítomnosť zákonného zástupcu pri úkonoch polície, nesprávne vykonanie dychovej skúšky, nesprávny postup správneho orgánu ako aj porušenie zásad trestného konania a zásady in dubio pro reo. Správna žaloba žalobcu neobsahuje konkrétne argumenty, poukazuje len na právnu úpravu a judikatúru.

63. Správny súd má za potrebné opätovne uviesť rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce záver vyplývajúci z ust. § 5 ods. 1 a 2 zákona č. 219/1996 Z.z., podľa ktorého policajný orgán, ktorým je aj mestská polícia, je oprávnený vyzvať mladistvé osoby aby sa podrobili vyšetreniu na zistenie alkoholu alebo iných návykových látok vtedy, ak je dôvodné podozrenie, že došlo k porušeniu zákazu uvedeného v ust. § 2 ods. 2 tohto zákona. Právny zástupca mladistvého v podanom odvolaní nedôvodne spochybnil existenciu dôvodného podozrenia. V napadnutom rozhodnutí je existencia dôvodného podozrenia jasne vysvetlená a odvolací orgán sa s týmto vysvetlením stotožňuje. V úradnom zázname mestskej polície zo dňa 21.10.2019 aj vo vyjadreniach právneho zástupcu mladistvého sa zhodne uvádza, že motorika jednej mladistvej bola značne oslabená, musela byť podopieraná ďalšími dvoma osobami a následne len s ťažkosťami vykonala dychovú skúšku; z úradného záznamu hliadky zo dňa 21.10.2019 ďalej vyplýva, že po vykonaní testov na prítomnosť alkoholu hliadka osoby stotožnila, ukázala im a ústne oznámila nameranú hodnotu, vykonala tlač dokladu a zapísala osobné údaje osôb; následne po dobrovoľnom dostavení sa mladistvých na Mestskú políciu Ťahanovce ich odovzdala stálej službe, a vyzoomela zákonných zástupcov. Súd sa stotožňuje s názorom žalovaného, že tvrdenie o práve na okamžitú právnu pomoc pri týchto úkonoch mestskej polície nie je dôvodné. Mladistvé osoby sú deliktuálne spôsobilé. Nie je tak žiaden dôvod domnievať sa, že by mladiství, študenti gymnázia, nechápali zmysel a účel vykonaných úkonov. Ust. § 5 ods. 2 zákona č. 219/1996 Z.z. výslovne uvádza oprávnenie policajného orgánu vyzvať mladistvých, u ktorých je dôvodné podozrenie, že porušili zákaz požitia alkoholu, aby sa podrobili vyšetreniu na zistenie alkoholu alebo iných návykových látok a súčasne § 2 ods. 2 písm. b) zákona č. 219/1996 Z.z. stanovuje povinnosť mladistvých podrobiť sa takémuto vyšetreniu, pričom neuvádza, že policajný orgán je oprávnený tento úkon vykonať iba za prítomnosti zákonného či právneho zástupcu mladistvého. Ak by takéto obmedzenie oprávnenia policajného orgánu existovalo, musí byť v zákone výslovne uvedené. Priebeh samotnej dychovej skúšky a ďalšie nasledujúce úkony mestskej polície právny zástupca mladistvého spochybňuje (poučenie mladistvých pred vykonaním dychovej skúšky poučení, oboznámenie s výsledkom dychovej skúšky, dodržanie návodu na použitie prístroja, vytlačenie výsledku na tlačiarňu, a iné). Poukazuje na to, že samotný odvolací orgán uvádzal, že nie je oprávnený spochybňovať výsledky úkonov mestskej polície, pretože nie je orgánom vecne príslušným na preskúmanie jej postupu. Zároveň žalovaný uviedol, že právny zástupca mladistvého spochybňuje priebeh úkonov, pri ktorých nebol prítomný, takže nemôže presne vedieť, ako prebehli a svoje tvrdenia preukázať. Tieto úkony sú neopakovateľné a zároveň sú riadne zdokumentované, preto sa jedná o ničím preukázané a účelové tvrdenia právneho zástupcu mladistvého. Zjavnú účelovosť preukazuje aj nasledovné: podané odvolanie obsahuje (okrem iného) aj tvrdenie, že postup, ktorý je potrebné dodržať pri vykonaní dychovej skúšky, aby nedošlo k skresleniu výsledkov, bol porušený okrem iného aj tým, že nedošlo k čakaniu najmenej 15 minút po požití posledného alkoholu. Táto námietka však priamo indikuje, že mladiství pred vykonaním dychovej skúšky alkohol skutočne požili. V opačnom prípade tvrdenie o nedodržaní minimálnej doby čakania od posledného požitia alkoholu nie je logické. Zároveň je potrebné poukázať na skutočnosť, že dodržanie minimálnej doby čakania je jasne a nepochybne preukázané tým, že zdokumentovaný čas príchodu hliadky mestskej polície je o 17.30 hod., a zdokumentovaný čas dychovej skúšky prvého mladistvého je 17.58 hod., čo je viac, ako 15 minút a je logické, že počas prítomnosti hliadky mladiství nepoživali žiadny alkohol. Rovnako možno nesporne predpokladať, že mladiství v tom čase nefajčili, čo je tiež jedna z účelových námietok uvedených v odvolaní. K ďalším úkonom mestskej polície vykonaným v súvislosti s podaním vysvetlenia odvolací orgán uvádza, že predmetné úkony nie je dôvodné zamieňať s inštitútmi zaistenia a obmedzenia osobnej slobody. Odvolací orgán mal za preukázané, že zákonní zástupcovia mladistvých boli kontaktovaní bez zbytočného odkladu po zistení výsledku dychovej skúšky a preverení totožnosti mladistvých, keďže posledná dychová skúška bola vykonaná o 18.11 hod. a najneskôr o 19.22 hod. bolo už ukončené podanie vysvetlenia prvého mladistvého za prítomnosti jeho zákonného zástupcu (konkrétne o 19.22 hod. bolo ukončené podanie vysvetlenia M. N.). K samotnému obsahu podaného vysvetlenia žalovaný

zdôraznil, že tento úkon bol vykonaný za prítomnosti zákonnej zástupkyne mladistvého, rovnako ako podanie vysvetlenia ostatných mladistvých. Preto je dôvodné konštatovať, že ak by zákonní zástupcovia mladistvých mali čo i len najmenšie pochybnosti o tom, čo mladiství uviedli pri podaní vysvetlenia, tak by tieto vysvetlenia nepodpísali, resp. by svoje výhrady voči ich pravdivosti uviedli. Ani jeden zákonný zástupca tak však neučinil. Aj z týchto okolností je zrejmé, že u mladistvých bolo aj pri podaní vysvetlenia evidentné, že alkohol požili. Ani v písomných vyjadreniach právneho zástupcu účastníka konania a ani v podanom odvolaní vôbec nie je namietaná samotná skutočnosť, že mladiství alkohol skutočne požili. Odvolací orgán opätovne zdôraznil, že pre rozhodnutie vo veci nie je rozhodujúca konkrétna hodnota nameranej hladiny alkoholu, ale rozhodujúce je, že výsledok dychovej skúšky bol pozitívny. Právny zástupca mladistvého namietal zlý zdravotný stav a neprivolanie zdravotnej pomoci mestskou políciou. Odvolací orgán jednak poukazoval na skutočnosť, že opísané zdravotné ťažkosti spočívajúce v oslabenej motorike, sťaženom dýchaní či tráviacich ťažkostiach sú obvyklými prejavmi požitia alkoholu, a zároveň na to, že ani zákonná zástupkyňa po dostavení sa na stanicu mestskej polície neprivolala lekársku pomoc a neučinila tak ani po odchode mladistvej zo stanice mestskej polície. Uvedené skutočnosti objektivizujú záver správneho orgánu v predmetnej veci, na ktorom je založené napadnuté rozhodnutie. Podanie vysvetlenia rozhodne nie je možné považovať za priznanie. Podstatné však je, že vysvetlenia jednotlivých mladistvých sú obsahovo zhodné, presne sa v nich uvádza, aký alkohol a kde požili a aký bol výsledok dychovej skúšky. Taktiež je podstatné, že podané vysvetlenia sú v súlade s ostatnými vykonanými dôkazmi, a to s výsledkami dychovej skúšky, so záznamom mestskej polície o zistení priestupku/správneho deliktu č. MsP-8/2019-P-171 zo dňa 16.09.2019 a tiež v súlade s úradným záznamom hliadky mestskej polície zo dňa 21.10.2019, podaným na základe žiadosti správneho orgánu o vyjadrenie sa k veci.

64. Vychádzajúc z uvedeného súd má za preukázané, že žalovaný správne a dôvodne konštatoval, že napadnuté rozhodnutie vychádza zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci, ktorý je v odôvodnení napadnutého rozhodnutia presne opísaný, vykonané dôkazy boli posúdené jednotlivo aj vo vzájomných súvislostiach a náležite vyhodnotené, žiadne dôkazy si navzájom neprotirečia, právne posúdenie veci je jasne vysvetlené. Správny orgán sa presvedčivo vysporiadal s uplatnenými námietkami účastníka konania, a správne konštatoval, že neboli zistené ani závažné procesné pochybenia správneho orgánu, ktoré by mali vplyv na práva účastníkov konania. Odvolací orgán dôvodne uzavrel, že zistený skutkový stav bez akýchkoľvek pochybností preukazuje, že boli naplnené zákonné dôvody pre uloženie pokarhania žalobcovi za porušenie obmedzujúceho opatrenia podľa § 2 ods. 2 písm. a) zákona č. 219/1996 Z.z..

65. Súd sa plne stotožňuje aj s názorom žalovaného, že v konaní o porušení obmedzujúceho opatrenia podľa § 2 ods. 2 písm. a) zákona č. 219/1996 Z.z. sa posudzuje protiprávne konanie mladistvých, ktoré môže negatívne ovplyvniť ich zdravý telesný i morálny vývin. Vzhľadom na to, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané v neprospech účastníka konania je pochopiteľné, že zákonný zástupca v záujme ochrany práv svojho dieťaťa a objektívneho prešetrenia jeho konania namietal postup polície a správnych orgánov a domáha sa zrušenia tohto rozhodnutia. Zákonnosť a vecnú správnosť rozhodnutia správneho orgánu je však potrebné hodnotiť objektívne, a nie subjektívne ho za každých okolností považovať za nesprávne a svojvoľné. Súd zdôrazňuje, že protiprávnym konaním boli ohrozené dôležité a právnym poriadkom chránené hodnoty, a preto sa nesmie dopustiť účelové a nepodložené spochybňovanie procesného postupu konajúcich orgánov.

66. Súd považoval závery správnych orgánov za správne, a preto rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňového správneho orgánu posúdil ako vecne správne a zákonné, a žalobu ako nedôvodnú podľa § 190 SSP zamietol.

67. O trovách konania rozhodol súd podľa § 167 a nasl. SSP tak, že účastníkom nepriznal právo na náhradu trov konania, pretože žalobca nemal vo veci celkom ani sčasti úspech, a preto nemá právo na náhradu trov konania a žalovanému voči žalobcovi nevznikli dôvodne vynaložené trovy konania, ktoré by bolo možné od žalobcu spravodlivo požadovať.

68. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Správneho súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať kasačnú sťažnosť v lehote 30 dní od doručenia rozsudku na Správny súd v Košiciach.

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP (ktorému správne mu súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania) uviesť:

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh) (§ 445 ods. 1 SSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správne mu súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Kasačnú sťažnosť možno podľa § 440 ods. 1 SSP odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že:

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správne mu súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd,
- f) nesprávne mu procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v ustanovení § 440 ods. 1 písm. g) až i) Správneho súdneho poriadku sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred správne mu súdom.

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 2 SSP). Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom.

Uvedená povinnosť neplatí, ak:

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 1 písm. c) a d) (sociálne veci, veci azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia),
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 ods. 1, 2 SSP).